

ความจริงที่ไม่มีใครตอบ

- 1) การค้าทางเรือไม่คุ้มค่า ทำไมยังต้องทุ่มเงินมหาศาลทำลายแม่น้ำโขงและคนท้องถิ่น ปัจจุบันการค้าทางเรือลดลงเรื่อยๆ เพราะต้นทุนสูงกว่าและช้ากว่าการขนส่งทางถนน R3A ที่ตัดจากจีนผ่านลาวและข้ามแม่น้ำโขงมายังไทยที่สะพานเชียงของ อีกทั้งการเดินเรือยังเจอปัญหาน้ำตื้นเขินจากการกักน้ำโดยเขื่อนจีน แต่ทำไมหน่วยงานของไทยยังอ้างว่ามันสำคัญและจำเป็น
- 2) ใครได้ประโยชน์จากการค้าทางเรือ สินค้าส่วนใหญ่ชนจากจีนล่องตามน้ำลงมายังไทย สินค้าไทยต้องทวนน้ำขึ้นไป เรือสินค้าหลายร้อยลำมีเรือไทยอยู่แต่ไม่กล้าต้องศึกษาการค้าทางเรือให้ชัดและอธิบายต่อสังคมก่อน
- 3) ศึกษาโดยความรู้แบบชาวบ้านก็เพียงพอที่จะบอกได้ว่าดีเสียอย่างไรไม่ต้องใช้งบมากมาย หรือการศึกษาครั้งนี้เป็นการโยนหินประเเมนทางก่อนเอาจริง
- 4) ปัญหาน้ำโขงจากเขื่อนจีนจะทวีความรุนแรงขึ้นถ้าเอาเกาะแก่งออก รัฐต้องปกป้องและแก้ปัญหาที่มีอยู่ให้กับประชาชนไม่ใช่ซ้ำเติมให้รุนแรง
- 5) มติกรม.เมื่อ 27 ธค.59 ไม่ได้ผ่านรัฐสภา ทั้งที่รัฐธรรมนูญไทยกำหนดว่าโครงการที่จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงดินแดนต้องผ่านความเห็นชอบจากรัฐสภา
- 6) เรือจีนติดอาวุธจะถือโอกาสตามเข้ามาหรือไม่ เพื่อคุมพื้นที่โขงตอนล่าง เรื่องอธิปไตยของชาติรัฐบาลรู้ดี โดยเฉพาะทหาร ทำไมยังเห็นชอบกับโครงการนี้
- 7) โครงการไม่ได้ปรึกษากับเขมรและเวียดนาม ซึ่งไม่ชอบธรรมเพราะแม่น้ำโขงเป็นแม่น้ำระหว่างประเทศที่จะกระทบกับเขมรและเวียดนามด้วย

กำลังเอาแม่น้ำโขงและชาติของเราไปแลกกับอะไร?

โขงคือแม่

“โขง” คือ “แม่” ผู้ดูแลสมบูรณ์หล่อเลี้ยงลูกกว่า 60 ล้านคนในจีน พม่า ลาว ไทย กัมพูชา และเวียดนาม เป็นแหล่งประมงน้ำจืดใหญ่ที่สุดในโลกมีพันธุ์ปลาอย่างน้อย 1,200 ชนิดซึ่ง 70 % เป็นปลาอพยพทางไกลที่ต้องขึ้นลงหาถิ่นและวางไข่ตามระบบนิเวศที่หลากหลายและสัมพันธ์กันทั้งเกาะแก่ง ตก หาด หลง แจ่ม ฯลฯ อย่างปลาบึกที่ใกล้สูญพันธุ์ซึ่งจะมาวางไข่ที่ดอนผีหลง ในโขงตอนบนอย่างเขียงรายยังมี “ไก” สาหร่ายน้ำโขงอาหารสำคัญของปลาและคนท้องถิ่นทั้งยังเป็นแหล่งรายได้สำคัญไว้หาเลี้ยงครอบครัว ซึ่งโงจะขึ้นเฉพาะบนก้อนหินในน้ำที่ไหลไหลเอื่อยและมีแดดส่องถึงเท่านั้นซึ่งก็คือช่องน้ำโขงลดในปลายฤดูหนาว เกาะแก่งหินผาจึงเป็นอวัยวะสำคัญของ“แม่”น้ำโขง

*“ธรรมชาติได้จัดสรรผลประโยชน์ให้พวกเราไว้อย่างลงตัวแล้ว
การเอาเรือจีนขนาดใหญ่มาวังในแม่น้ำโขง
เท่ากับกันไม่ให้ชาวบ้านได้ออกจากฝั่ง”*

นิวัฒน์ ร้อยแก้ว (ครูดี) กลุ่มรักษ์เชียงของ

ร่วมปกป้องแม่และชีวิตลูกน้ำโขง

*เกาะแก่งหินผาคือส่วนสำคัญของ
ระบบนิเวศ“แม่”น้ำโขง ไม่ใช่หินโสโครก*

หยุดระเบิดแก่ง แม่น้ำโขง

โครงการระเบิดแก่งแม่น้ำโขงที่อ้างเพื่อการค้าทางเรือจากจีนลงไปถึงลาว จะกระทบอย่างไรแรงต่อระบบนิเวศแม่น้ำโขง ความเป็นอยู่ของคนทั้งลุ่มน้ำ และดินแดนของชาติ

ข้อมูลโครงการ

โครงการปรับปรุงร่องน้ำเพื่อการเดินเรือพาณิชย์ (โครงการระเบิดแก่งแม่น้ำโขง) เป็นแผนงานที่รัฐบาลจีนเป็นเจ้าของหลักซึ่งมาร่วมกับพม่า ลาว และไทย เพื่อระเบิดแก่งในแม่น้ำโขงออกให้กลายเป็นร่องน้ำลึกเพื่อให้เรือขนส่งสินค้าขนาดใหญ่ 500 ตัน เดินทางขึ้นล่องจากจีนไปยังหลวงพระบางในประเทศลาวได้

ในปี 2545 โครงการรอบแรกได้ระเบิดแก่งขนาดใหญ่ตลอดลำน้ำโขงช่วงจากฮุนนานในจีนลงมาถึงพรมแดนพม่า-ลาวออกไปแล้ว 10 แห่ง แต่ไม่สามารถระเบิด “แก่งคอนผีหลง” ในพรมแดนไทย-ลาวตามแผนได้ เพราะถูกคัดค้านอย่างหนักจากชาวบ้านและกลุ่มอนุรักษ์ท้องถิ่น รวมทั้งองค์กรสิ่งแวดล้อมและนักวิชาการทั่วประเทศไทยด้วยข้อกังวลต่าง ๆ มากมาย เมื่อ 8 เม.ย. 46 รัฐบาลไทยมีมติให้ชะลอโครงการและให้ศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อมใหม่ และปี 2547 โครงการจึงหยุดไป

มี.ค. 59 จีนฟื้นโครงการนี้ขึ้นมาอีกครั้ง โดยจะร่วมมือกับรัฐบาลพม่า ลาว และไทย เพื่อระเบิดแก่งส่วนที่เหลือออกโดยเฉพาะบริเวณบนพรมแดนไทย-ลาว และขยายร่องน้ำให้กว้างและลึกขึ้น เมื่อ 27 ธ.ค. 59 คณะรัฐมนตรีไทยซึ่งนำโดยพลเอกประยุทธ์ได้มีมติเห็นชอบและให้ดำเนินงานโครงการเบื้องต้น

แม่น้ำโขงคือของเราทุกคน
หยุดผูกขาดและขำเราแม่น้ำโขง

ผลกระทบที่จะเกิดขึ้น

1. ทำลายเกาะแก่งแม่น้ำโขง รวมทั้ง “แก่งคอนผีหลง” ซึ่งเกาะแก่งสำคัญอย่างมากต่อระบบนิเวศแม่น้ำโขง เช่น เป็นที่อยู่และวางไข่ของปลา สัตว์น้ำ และนก โดยเฉพาะปลาบึกช่วยชะลอการไหลของน้ำและกักตะกอนธรรมชาติ

2. น้ำโขงไหลแรงขึ้น ขึ้น-ลงเร็ว และเปลี่ยนทิศทาง ปัญหาจากเขื่อนจีนจะทวีความรุนแรง ทำให้ ก) ชายฝั่งโขงพังทลายกระทบต่อการเกษตรริมฝั่งและที่อยู่อาศัย ข) ระบบนิเวศแม่น้ำโขงชนิดต่างๆถูกทำลาย เช่น หาด หลง แจม ค) ทรัพยากรธรรมชาติแม่น้ำโขงลดลงและสูญหายไป ทั้งสัตว์น้ำและพืช เช่น ปลาบึก และ “ไถ” ที่จะหายไปเพราะขึ้นไม่ได้ ง) ระบบนิเวศแม่น้ำสาขาถูกรบกวน ทรัพยากรสูญหาย โดยเฉพาะแม่น้ำกกและอิงที่เชื่อมอยู่กับแม่น้ำโขง เช่น ป่าชุ่มน้ำ 16 แห่งในอิงตอนล่างซึ่งเป็นที่วางไข่ อนุบาล อยู่อาศัย และหากินของสัตว์น้ำสัตว์บกและนกนานาชนิด และเป็นที่ทำอยู่หากินสำคัญของชาวบ้าน จ) เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมคนลุ่มน้ำโขงและแม่น้ำสาขากถูกรบกวน ฉ) อันตรายจากกระแสน้ำที่แรงขึ้น เปลี่ยนทิศ คาดเดายาก

3. คลื่นและของเสียจากเรือขนาดใหญ่ ทำให้ ก) เรือหาปลาชาวบ้านออกฝั่งไม่ได้ ข) เรือและเครื่องมือหาปลาได้รับความเสียหาย ค) ระบบนิเวศและริมฝั่งถูกรบกวน

เรือสินค้าขนาด 250 ตันจากจีนลงมายังเชียงแสน

4. เส้นพรมแดนไทย-ลาวเปลี่ยน ทำให้สูญเสียดินแดนของชาติ เมื่อระเบิดเกาะแก่งออกเส้นพรมแดนประเทศไทย-ลาวซึ่งใช้ร่องน้ำลึกเป็นตัวขีดแบ่งก็จะเปลี่ยนไป

การค้าที่เป็นธรรมและไม่ทำลาย

1. ใช้การขนส่งทางบก ผ่านเส้นทางระหว่างประเทศ R3A ที่สะตอก สวดเร็ว และต้นทุ่นต่ำกว่า

2. ใช้ขนาดเรือให้พอดีกับลำน้ำโขง

